Enderrock | Enderrock | Actualitzat el 15/09/2017 a les 09:00

Cançons per una revolta: «Les cobles del Peirot»

Les comarques pirinenques la cantaven com a símbol d'oposició al poder centralista



Pomada

Al llarg dels segles els catalans hem configurat un paisatge sonor que ens fa recognoscibles davant el món. Un dels elements indispensables en l'establiment de tota identitat és la configuració d'un imaginari col·lectiu. En temps convulsos en l'espectre polític, a Enderrock.cat recollim un bon grapat de cançons catalanes que tenen imprès el segell de la lluita i la revolució, a raó d'una cada dia. Avui, "Les cobles del Peirot", amb música i text tradicional (segle XVIII).

Hi ha poques tonades que reuneixin tants ingredients per esdevenir una autèntica cançó popular com "Les cobles del Peirot". D'una banda, hi trobem una extensió geogràfica considerable, ja que hi ha versos peirotians a la majoria de comarques del Pirineu: l'Alt Urgell, Andorra, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà i l'Alta Ribagorça. D'altra banda, parteixen d'un fet històric: el final de la Guerra de Successió i l'aplicació del decret de Nova Planta. A més, donen un punt de vista crític amb el poder, i es converteixen així en "una de les primeres cançons de protesta del nostre cançoner de tradició oral", tal com afirma **Artur Blasco**, el màxim especialista en cançons dels Pirineus.

I per si això no fos prou, en trobem una extensió d'estrofes inabastable. Les que va escriure mossèn Anton Julià Gelabert cap a l'any 1760, les 130 que ha recollit **Blasco** i que parlen de fets esdevinguts en 167 pobles del Pirineu, les 225 que formen el *Cançoner de Ripoll* -anomenades

"Cobles del senyor Pairot"- o les que dia a dia encara avui hi van afegint nous artistes. A l'Alt Aragó també hi trobem la cançó "O Peirot", que recorda un personatge estrafolari. I la cançó encara té un darrer ingredient essencial: una melodia enganxadissa, que segons apunta **Artur Blasco** pot provenir d'una cançó anterior, "La gata i el belitre".

Però qui és en Peirot? "Peirot personifica sovint un personatge concret, i de tant en tant sembla que en representa diversos en què convergeixen determinats nexos de comportament." Moltes vegades va associat al poder centralista (a la figura del mateix Rei o als seus comandaments) i altres cops a rodamons, indigents o bandolers. En qualsevol cas, **Blasco** recorda: "L'autor es manifesta com un inconformista davant la situació en què es troba el país, i es rebel·la contra els procediments dels governants".

Cal assenyalar la gran feina d'investigació i divulgació feta pel músic i investigador **Artur Blasco** a través dels seus llibres i discos (especialment els d'**El Pont d'Arcalís**, en què a cada àlbum hi ha unes "Cobles del Peirot"). Ell és, com **Jaume Arnella** o **Carles Belda**, entre que han contribuït a engreixar el nombre d'estrofes de la cançó amb afegitons de collita pròpia.